

22.9.2020

Sosiaali- ja terveysministeriön kuulemistilaisuus 22.9./Puheenvuoro Kari Luoto

NÄKÖKULMIA LÄÄKEHOITOON JA LÄÄKKEIDEN JAKELUUN LIITTYVIIN MUUTOSTARPEISIIN (STM:n raportti ja tiekartta (2019:5/31.1.2019))

Päivittäistavarakauppa ry kiittää mahdollisuudesta kommentoida lääkejakelun uudistamiseen liittyvää tiekarttaa ja sen toimenpiteitä:

Terveydenhuolto ja terveystalvvelujärjestelmä kehittyvät koko ajan. Lääkelaki sen sijaan on pysynyt lääkejakelua koskevilta osiltaan lähes muuttumattomana jo 30 vuotta. Lääkejakeluun on välttämätöntä tehdä oleellisia uudistuksia, sillä lääkemenot ovat sekä lääkkeiden käyttäjille että yhteiskunnalle merkittävä ja kasvava kustannus.

Alan sääntelyn muuttumattomuus suojelee ensi sijassa nykyisten toimijoiden erioikeuksia, jotka keskeisiltä osilta poikkeavat muuta terveystalvvelujärjestelmää koskevasta sääntelystä. Perusteita poikkeavalle sääntelylle ei enää ole. Jos apteekkitoiminta katsotaan osaksi terveydenhuoltoa, myös sääntelyn tulee noudattaa samoja periaatteita.

STM:n 2019 julkaisema muistio ja tiekartta poikkeavat myönteisesti monista aiemmista työryhmämuistioista. Niissä todetaan ääneen jäykän ja kalliin lääkejakelujärjestelmämme ongelmat ja tuodaan esiin selkeä uudistustarve.

Kritiikkiä voi antaa siitä, että lääkejakelun koetaan olevan niin vaikea asia, ettei uudistusta voida tehdä kohtuullisessa aikataulussa. Apteekkiuudistus tulisi toteuttaa nopeammin kuin 12 vuodessa. Nykyinen lääkelaki valmisteltiin ja säädettiin 80-luvulla yhden vaalikauden aikana.

Tiekartassa on hahmoteltu toimenpiteitä tuleville vuosille. Uudistuksen lähtökohtana tulee olla lääkkeiden turvallinen ja ammattimainen saatavuus riippumatta siitä, kuka apteekin omistaa tai missä esimerkiksi itsehoitolääkkeitä on saatavilla. Apteekin omistajan sijaan keskiöön tulee asettaa asiakas.

Muistion liitteessä on hahmoteltu kolmea mallia järjestelmän uudistamiseksi:

Realistista ja vastuullista on valita malli 1. kokonaisuudistuksen toteuttamispolku ja panostaa siihen johdonmukaisesti. Kunnollista kokonaisuudistusta tarvitaan, mikä käy muistiostakin ilmi. Nykymallin pieniä korjauksia edustavat mallit 2 ja 3 eivät vastaa tarpeeseen, vaan pahimmillaan hidastavat aitoa uudistusta.

Nyt tarvitaan ripeitä toimenpiteitä apteekki-alan sääntelyyn liittyvän kokonaisuudistuksen käynnistämiseksi ja sen toimeenpano on käynnistettävä viipymättä.

Yhteistyöterveisin



Kari Luoto
Toimitusjohtaja
Päivittäistavarakauppa ry